Europeiska unionens
officiella tidning

SV
L-serien

2024/2271

10.10.2024

EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2024/2271

av den 11 april 2024

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet för budgetåret 2022

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet för budgetåret 2022,

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för transport och turism,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0116/2024) och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([1]) för Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet (*byrån*) uppgick byråns slutliga budget för budgetåret 2022 till 224 265 965 EUR, vilket är en ökning med 10,04 % jämfört med 2021. 39 678 000 EUR av byråns budget kommer från unionsbudgeten, och 120 435 031 EUR är inkomster från avgifter.

B. Revisionsrätten fastställer i sin rapport om årsredovisningen för Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet för budgetåret 2022 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att byråns räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar att insatserna för att följa upp budgeten under budgetåret 2022 resulterade i ett budgetgenomförande av åtagandebemyndiganden under innevarande år på 97,08 %, vilket innebär en ökning med 0,77 % jämfört med 2021. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena för det innevarande året var 87,18 %, vilket är en liten minskning med 0,16 % jämfört med 2021.

2. Europaparlamentet noterar att byrån avslutade året med ett negativt budgetutfall för ”avgifter” på 8,2 miljoner EUR (jämfört med 11,2 miljoner EUR år 2021). Parlamentet konstaterar därför att det ackumulerade överskottet för ”avgifter” minskade från 72,1 miljoner EUR till 63,9 miljoner EUR. Parlamentet noterar att andelen förfallna anslag för åtaganden som fördes över till 2022 var 2,82 %, vilket är under det tak på 5 % som fastställts av kommissionen.

3. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att byrån tar ut avgifter för tillhandahållande av certifieringstjänster, men dokumenterar inte de kontroller som den utför för att säkerställa att dessa avgifter uppbärs korrekt, vilket innebär att byrån inte följer artiklarna 74.5 och 75 i budgetförordningen. Parlamentet noterar byråns svar i vilket byrån åtar sig att vidta nödvändiga åtgärder för att garantera att kontrollerna dokumenteras ordentligt.

Verksamhetsresultat

4. Europaparlamentet noterar att byrån under 2022 använde vissa mått för att bedöma mervärdet av sin verksamhet och andra åtgärder för att förbättra sin budgetförvaltning, genom en mix av 128 mål och 66 nyckelprestationsindikatorer inom 11 centrala verksamhetsområden. Parlamentet konstaterar att byrån under 2022 hade mycket goda resultat med en genomförandegrad på 97 % av sitt årliga arbetsprogram för 2022 och 77 % av byråns nyckelprestationsindikatorer på rätt spår.

([1]) EUT C 73, 28.2.2023, s. 25.

5. Europaparlamentet erkänner byråns viktigaste resultat och framsteg under 2022 på framväxande områden med koppling till gröna lösningar och digitalisering. Parlamentet noterar i detta sammanhang att byrån intensifierade sina insatser för en ren luftfart genom Easas program för hållbar luftfart - 2022 med olika åtgärder, såsom offentliggörandet av den tredje utgåvan av miljörapporten om europeisk luftfart och det framgångsrika bidraget till slutsatserna om miljön från Internationella civila luftfartsorganisationens (Icao) 41:a församling. Parlamentet noterar att byrån under 2022 genomförde en omfattande översyn av de strategiska prioriteringarna för att hantera riskerna för systemet i samband med den europeiska flygsäkerhetsplanen. Parlamentet noterar i detta sammanhang att översynen ledde till ett starkare fokus på hanteringen av ömsesidiga riskberoenden samt på personalens kompetens, och inkluderade ytterligare prioriteringar för en säker integrering av ny teknik och nya affärskoncept. Parlamentet noterar att dessa nya strategiska prioriteringar ingår i den europeiska flygsäkerhetsplanen för 2023–2025 som antogs 2022.

6. Europaparlamentet noterar byråns åtgärder under 2022 för genomförandet av färdplanen för urban luftmobilitet genom offentliggörandet av vägledningen för utformningen av vertikalflygplatser, det föreslagna nya regelverket för drift av flygtaxi i städer, riktlinjerna för att fastställa bullernivåerna för drönare under 600 kg och godtagbara sätt att uppfylla kraven och vägledningsmaterialet för att stödja ett harmoniserat, säkert och effektivt genomförande av U-space i hela unionen.

7. Europaparlamentet välkomnar digitaliseringen av det europeiska luftrummet, däribland förbättrade mobilitetsmöjligheter och harmoniseringen av kvalifikationerna för flygledare, deras licensiering och utbildning samt ATM-marksystemen. Parlamentet vill se en ändring av SERA RT-fraseologin för kommunikation mellan piloter och flygledare. Parlamentet betonar att den digitala omvandlingen av det europeiska luftrummet omfattar flera enskilda komponenter och byggstenar som är avgörande lösningar för den framtida luftrumsarkitekturen och syftar till att stödja säkerhet, effektivitet och miljöprestanda.

8. Europaparlamentet betonar vikten av att det gemensamma europeiska luftrummet tar itu med fragmenteringen av det europeiska luftrummet och har som mål att förbättra flygledningstjänstens prestanda ur ett säkerhets-, kapacitets-, kostnadseffektivitets- och miljöperspektiv. Parlamentet välkomnar byråns arbete med reformen av det gemensamma europeiska luftrummet 2+ under 2022, särskilt när det gäller harmoniseringen av flygledartjänsten genom licensiering och byråns certifiering av ATM/ANS-marksystemen. Parlamentet lovordar att båda reformerna minskar kostnaderna och ökar kapaciteten för flygledningstjänsten och ger ett betydande mervärde för initiativet om paketet för ett gemensamt europeiskt luftrum 2+.

9. Europaparlamentet förstår oron när det gäller den ryska passagerarflygplansflottan. Parlamentet välkomnar särskilt byråns involvering i det civil-militära luftrumsäkerhetsteamet Ukraina, i synnerhet i förbindelse med den stigande efterfrågan på luftrum för att underlätta statliga och Nato-ledda militära övningar. Parlamentet erkänner det framgångsrika genomförandet av arbetsprogrammet med Europeiska försvarsbyrån (EDA), vilket avsevärt har stärkt samarbetet på det nya innovationsområdet. Parlamentet gläder sig över att byrån stödde kommissionens initiativ inom ramen för RescEU-programmet (brandkårskontrakt och flygteknisk Medevac/transportkapacitet).

10. Europaparlamentet noterar byråns åtgärder som svar på Rysslands anfallskrig mot Ukraina, såsom offentliggörandet av en informationsbulletin om konfliktzoner med rekommendationer till operatörer att inte flyga över områden med intensiv eller ökad militär verksamhet, och offentliggörandet av ett säkerhetsinformationsblad om periodiska GNSS-driftavbrott nära konfliktområden i Ukraina. Parlamentet lovordar i detta sammanhang att den europeiska plattformen för informationsutbyte och samarbete om konfliktområden, efter initiativets försöksfas, togs i drift i syfte att utbyta information om hot mot den civila luftfarten från konfliktområden eller väpnade uppror. Parlamentet betonar vidare att den olagliga invasionen av Ukraina har lett till nya säkerhetsproblem och stärkt befintliga sådana. Parlamentet upprepar sin uppmaning om nära förbindelser med de europeiska statliga och militära luftfartsmyndigheterna, EDA, Organisationen för gemensamt försvarsmaterielsamarbete (Occar) och Nato, beroende på vad som är lämpligt för utförandet av byråns uppgifter, i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 ([2]), för att förbättra flygsäkerheten i Europa.

11. Europaparlamentet konstaterar att byrån följde de sanktioner och den politik som kommissionen fastställt efter den olagliga ryska invasionen av Ukraina 2022 och att all samarbetsverksamhet med Ryssland avbröts, samt att byrån inriktade sin uppmärksamhet på verksamhet till stöd för Ukraina. Parlamentet välkomnar i detta sammanhang att byråns samordningsgrupp för rampinspektioner har hjälpt kommissionen att upprätta en förteckning över registreringar av luftfartyg som används eller kontrolleras av ryska medborgare. Förteckningen uppdaterades 38 gånger och omfattade mer än tusen luftfartyg 2022.

([2]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1139 av den 4 juli 2018 om fastställande av gemensamma bestämmelser på det civila luftfartsområdet och inrättande av Europeiska unionens byrå för luftfartssäkerhet, och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 2111/2005, (EG) nr 1008/2008, (EU) nr 996/2010, (EU) nr 376/2014 och direktiv 2014/30/EU och 2014/53/EU, samt om upphävande av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 552/2004 och (EG) nr 216/2008 och rådets förordning (EEG) nr 3922/91 (EUT L 212, 22.8.2018, s. 1).

Effektivitet och förbättringar

12. Europaparlamentet lovordar byrån för att ha delat resurser om överlappande uppgifter och befogenheter med andra byråer, bland annat på områdena personalrådgivningstjänster, digitalisering och verktyg, e-lärande och undersökningar, samt för deltagandet i interinstitutionella och byråövergripande anbudsinfordringar. Parlamentet noterar att byrån har ett nära samarbete med Europeiska miljöbyrån när det gäller utarbetandet av rapporter såsom miljörapporten om europeisk luftfart, med Eurocontrol för ömsesidiga möjligheter inom luftfartsrelaterade utbildningslösningar och med Europeiska unionens järnvägsbyrå genom ett samarbetsavtal som undertecknades 2022 och genom vilket en regelbunden strukturerad dialog inrättas och utbytet av information, kunskap och erfarenheter inom olika samarbetsområden förbättras. Parlamentet välkomnar att byrån har strategiska partnerskap för att dela resurser och information med nästan alla nationella behöriga luftfartsmyndigheter i sina medlemsstater.

13. Europaparlamentet välkomnar att byrån har inrättat ett antal partnerskap med andra unionsorgan för att förbättra effektiviteten och samstämmigheten, däribland Europeiska miljöbyrån, Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar, det gemensamma företaget för ren luftfart och det gemensamma företaget Sesar3. Parlamentet välkomnar samarbetet om inlärningslösningar med flera byråer i frågor av gemensamt intresse på områdena personalrådgivningstjänster, digitalisering och verktyg, e-lärande och undersökningar, inbegripet Europeiska läkemedelsmyndigheten, Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten, Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och Europeiska åklagarmyndigheten.

14. Europaparlamentet påminner om att verksamhetsomvandlingsprogrammet ”Destination: Future-proof” inrättades 2020 för att minska kostnaderna, förbättra effektiviteten och ta itu med byråns viktigaste ”drivkrafter”. Parlamentet noterar att detta program, som formellt avslutades 2022, har lett till viktiga förändringar som bland annat omfattar ett förenklat regleringsförfarande, föransökningstjänster för innovativ teknik och en förbättrad gemensam programmeringsprocess samt en produktivitetsökning på 12 % (jämfört med resultatet mellan 2022 och 2019), vilket motsvarar en minskning av byråns allmänna omkostnader med 36 heltidsekvivalenter. Parlamentet välkomnar att programstrategin för att uppnå effektivitet och infrastrukturen för att starta nya initiativ har inrättats, så att byrån kan fortsätta att förbättra processerna och digitaliseringen.

15. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som byrån vidtagit för att övervaka och hantera sitt miljöavtryck på områden som rör bland annat dess byggnader, allmännyttiga tjänster och förbrukningsvaror. Parlamentet noterar i detta sammanhang att byrån har optimerat användningen av energi- och vattenförbrukningen i sin byggnad, köper 100 % förnybar elenergi, har centraliserade avfallsinsamlingsplatser i byråns kollektiva utrymmen och har infört åtgärder för att minska pappersförbrukningen och kontorsmaterialet.

16. Europaparlamentet noterar att byrån fortsätter att tillämpa relevanta kriterier och krav för miljöanpassad offentlig upphandling genom att använda tillgängliga verktygslådor i samband med sina anbudsinfordringar. Parlamentet noterar vidare att en anställd rekryterades under 2022 i syfte att säkerställa resurser för att återuppta analysen av instrument för kontinuerliga förbättringar av organisationers miljöprestanda, med huvudsakligt fokus på Emas och ISO 14001. Parlamentet uppmanar byrån att informera den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om resultaten av denna analys.

Personalpolitik

17. Europaparlamentet noterar att 95,59 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2022 och att 651 av de 681 tjänster för tillfälligt anställda som får tillsättas enligt unionsbudgeten hade tillsatts (antalet tillåtna tjänster 2021 var 680). Parlamentet noterar att 95 kontraktsanställda och 23 utstationerade nationella experter dessutom arbetade för byrån 2022.

18. Europaparlamentet noterar att byrån gjorde betydande investeringar för att stärka den tekniska kapaciteten under 2022 och för att erbjuda karriärutvecklingsmöjligheter genom en förnyad kompetenspolitik. Parlamentet noterar i detta sammanhang att byrån under 2022 framgångsrikt rekryterade över 60 nyanställda, införde den tredje generationens rekryteringsprogram för unga talanger, erbjöd över 70 anställda interna karriärutvecklingsmöjligheter och genomförde 98 % av den planerade tekniska personalutbildningen. Parlamentet lovordar byråns mycket låga personalomsättning (0,1 %) under 2022.

19. Europaparlamentet konstaterar med oro den ojämna könsfördelningen bland byråns högre chefer och mellanchefer, där 17 av 22 chefer (77 %) är män, och i byråns styrelse, där 59 av 79 ledamöter (75 %) är män. Parlamentet noterar vidare könsfördelningen bland byråns totala personal, där 525 av 757 anställda (69 %) är män. Parlamentet noterar att byrån systematiskt övervakar könsfördelningen bland de sökande och aktivt vänder sig till kvinnliga kandidater genom att offentliggöra tjänsterna i de rätta forumen, uttryckligen uppmuntra ansökningar från kvinnliga kandidater och detaljerat beskriva tjänster eftersom det kan påverka balansen mellan arbetsliv och privatliv. Parlamentet uppmanar byrån att fortsätta sina ansträngningar för att uppnå en jämn könsfördelning bland personal i ledande befattning och generellt bland personalen genom konkreta åtgärder för att locka till sig ansökningar från kvinnor till de tjänster som byrån erbjuder. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att beakta vikten av att säkerställa en jämn könsfördelning när de nominerar sina ledamöter till byråns styrelse.

20. Europaparlamentet välkomnar att byrån fortsatte att fokusera på jämn könsfördelning, geografisk balans och mångfald. Parlamentet påminner om vikten av att utveckla en långsiktig personalpolitik för balans mellan arbetsliv och privatliv och att erbjuda särskilda utbildningsmöjligheter för karriärutveckling, hemarbete, rätten att inte vara uppkopplad, förstärkt geografisk balans för att få till stånd en lämplig representation från samtliga medlemsstater samt rekrytering och integration av personer med funktionsnedsättning liksom främjande av likabehandling av och lika möjligheter för dem.

21. Europaparlamentet noterar utifrån byråns rapport om de uppföljningsåtgärder som vidtagits i samband med beviljandet av ansvarsfrihet för genomförandet av byråns budget för budgetåret 2021 att byrån, på grundval av sitt program för kompetensförvaltning och strategisk personalplanering, identifierade en stabil personalplan 2022+ med betydande externa resursinvesteringar inom områden med teknisk och institutionell expertis både för traditionella uppgifter och framväxande områden på grundval av byråns strategiska prioriteringar på medellång sikt, bland annat ny teknik, cybersäkerhet, säkerhetsbedömning, provflygning och forskning.

22. Europaparlamentet noterar att ett fall av trakasserier rapporterades 2022, för vilket byrån anlitade en extern utredare inom nätverket mellan byråer, som drog slutsatsen att trakasserierna inte kunde bekräftas. Parlamentet noterar vidare att totalt fyra fall av utbrändhet rapporterades under 2022, vilket är samma antal som under 2021.

23. Europaparlamentet påminner om iakttagelsen i revisionsrättens årsrapport om unionens byråer för 2021 att byrån inte iakttar artikel 16 i unionens tjänsteföreskrifter. Parlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att denna iakttagelse fortfarande är oavslutad. Parlamentet noterar dock utifrån byråns rapport att byrån under tiden formellt har inrättat en gemensam kommitté, utöver att ha sett över sina förfaranden för att ta itu med de brister som revisionsrätten konstaterat.

Upphandling

24. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens rapport att byrån ingick ett avtal med en tjänsteleverantör om fortsatt utveckling av ett incidentrapporteringssystem till ett värde av 1,9 miljoner EUR genom ett extremt skyndsamt förfarande. Parlamentet noterar revisionsrättens iakttagelse att eftersom de rättsliga villkoren för att använda det förfarandet inte var uppfyllda var förfarandet rättsstridigt, liksom alla tillhörande betalningar (261 385 EUR) som gjordes 2022. Parlamentet noterar dock byråns svar att den uppdragstagare som tilldelades avtalet var den enda som kunde fortsätta utvecklingen av detta system utan att skapa störningar och en omedelbar säkerhetsrisk med potentiella katastrofala konsekvenser.

25. Europaparlamentet noterar utifrån revisionsrättens iakttagelser att byrån, efter att ha inlett ett anbudsförfarande för evenemangstjänster, ändrade anbudspriset utan att följa bestämmelserna i artikel 151 i budgetförordningen. Parlamentet noterar att byrån efter klagomål från anbudsgivaren genomförde en andra utvärdering som ledde till att anbudsgivaren uteslöts på grund av att denna ”inte uppfyllde kraven i kravspecifikationerna”, dock utan att specificera vilka krav som inte hade uppfyllts. Parlamentet noterar revisionsrättens slutsats att uteslutningen av anbudsgivaren inte var korrekt motiverad. Byrån uppmanas att vidta nödvändiga åtgärder för att garantera att eventuella korrigeringar av priset eller uteslutningar av anbudsgivare i framtida upphandlingsförfaranden motiveras enligt den tillämpliga rättsliga grunden.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

26. Europaparlamentet noterar byråns befintliga system för förebyggande och begränsning av intressekonflikter, som omfattar ett årligt förfarande där personalen uppmanas att (vid behov) se över och uppdatera eventuella förändringar i deras situation som skulle kunna leda till en faktisk eller potentiell intressekonflikt. Parlamentet noterar att av alla intresseförklaringar som lämnats in av personal i olika sammanhang (årlig förklaring, nyanställda, efter avslutad anställning eller extern verksamhet/tjänstledighet av personliga skäl) och som bedömts av byrån i enlighet med det tillämpliga förfarandet hänvisades fyra ärenden vidare till byråns etiska kommitté för yttrande. Parlamentet välkomnar att det under 2022 inte fanns några bekräftade fall av intressekonflikter och att alla fall där en risk för en faktisk eller potentiell intressekonflikt identifierades kunde minskas genom särskilda åtgärder, till exempel karenstid, lobbyförbud eller icke-deltagande i vissa uppdrag.

27. Europaparlamentet noterar att styrelseledamöternas och de högsta chefernas och mellanchefernas meritförteckningar och intresseförklaringar offentliggörs på byråns webbplats. Parlamentet noterar vidare att byrån inte förtecknar alla sina möten med lobbyister eller företrädare för intressegrupper på sin webbplats och uppmanar byrån att göra detta utan dröjsmål.

28. Europaparlamentet noterar att byrån förhåller sig öppen till en eventuell intern strategi för korruptionsbekämpning i framtiden, men att den för närvarande anser att det på grundval av uppgifterna från de senaste åren inte finns något hot i detta avseende. Parlamentet uppmanar dock byrån att ompröva sin ståndpunkt och vidta åtgärder för att inrätta en intern strategi för korruptionsbekämpning.

Internkontroll

29. Europaparlamentet noterar att kommissionens tjänst för internrevision (IAS) under 2022 genomförde en revision av standardiseringsverksamhet där man bedömde om de befintliga kontrollerna ger rimlig säkerhet om efterlevnaden av relevant lagstiftning och om standardiseringsverksamheten är organiserad på ett effektivt sätt för att effektivt stödja uppnåendet av byråns verksamhetsmål. Parlamentet noterar vidare att som ett resultat av denna revision togs tre rekommendationer fram för vilka byrån utarbetade en handlingsplan som skulle genomföras under 2023.

30. Europaparlamentet noterar att 2022 års revisionsprogram från byråns internrevisionsfunktion bestod av åtta uppdrag, nämligen fyra granskningar, däribland en revision utförd av IAS, två konsulttjänster och två uppföljningsrevisioner. Parlamentet noterar att under uppföljningsrevisionerna 2022 kunde två av de 13 åtgärder som identifierades i de inledande revisionerna från 2021 avslutas, medan sex åtgärder bedömdes som delvis genomförda och fem åtgärder fortfarande var oavslutade. Parlamentet uppmanar byrån att vidta nödvändiga åtgärder för att ta itu med dessa åtgärder.

Övriga synpunkter

31. Europaparlamentet välkomnar byråns fokus på att integrera Ukraina som kandidatland i unionens system.

32. Europaparlamentet noterar utifrån byråns rapport att byrån under 2022 genomförde en omfattande studie om användbarhet som omfattade trädstrukturtester och individuella intervjuer med användare. Parlamentet noterar att studien har gett kvalitativa insikter som, i kombination med de kvantitativa insikterna, förväntas förbättra Easa Pro, Easa Light och gruppnätverk på byråns webbplats. Parlamentet lovordar byrån för att ha inlett ett projekt för att göra Easa Light (en särskild del av byråns webbplats där dess verksamhet förklaras på ett enkelt icke-tekniskt språk) tillgängligt på samtliga officiella unionsspråk.

33. Europaparlamentet hänvisar till sin resolution av den 11 april 2024 ([3]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll när det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet.

([3]) Antagna texter, P9_TA(2024)0280.